

Asia: VN/20733/2026

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa annetun lain muuttamisesta sekä siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Metsähallitus pitää puolustusvalmiushankkeiden lupamenettelyjen sujuvoittamista sinänsä kannatettavana. Esitystä on kuitenkin täydennettävä siten, että Natura 2000 -alueiden suojelun edellyttämä arviointi, alueen hallinnoijan osallistuminen sekä päätöksenteon riittävä tietopohja turvataan myös nopeutetussa menettelyssä. Menettelyjen nopeuttaminen ei saa heikentää luonnonsuojelulainsäädännön aineellisten vaatimusten toteutumista, arviointien laatua tai asianosaisten oikeusturvaa.

1. Metsähallituksen lausunnon huomioon ottaminen Natura-menettelyssä

Esitysluonnoksessa todetaan, ettei Metsähallituksen lausuntoa Natura 2000 -alueen hallinnoijana todennäköisesti ehdittäisi saada asetuksessa säädetyssä määräajassa. Metsähallitus ehdottaa, että jatkovalmistelussa tarkastellaan keinoja varmistaa alueen hallinnoijan asiantuntemuksen hyödyntäminen mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja riittävän varhaisessa vaiheessa lupamenettelyä.

2. Hakemuksen täydellisyysarviointi

Natura-arvioinnin liittäminen hakemukseen ei sellaisenaan osoita, että arviointi täyttää luonnonsuojelulain ja unionin oikeuden mukaiset vaatimukset. Jos hakemus todetaan täydelliseksi ennen kuin arvioinnin aineellinen riittävyys on voitu varmistaa, asetuksessa säädetty 42 työpäivän määräaika voi alkaa kulua puutteellisen tietopohjan varassa. Metsähallitus pitää välttämättömänä, että esityksessä täsmennetään hakemuksen täydellisyysarvioinnin suhdetta Natura-arvioinnin asianmukaisuuteen. Metsähallitus pitää perusteltuna, että hakemuksen täydellisyysarvioinnin ja Natura-arvioinnin sisällöllisen riittävyyden välinen suhde kuvataan esityksessä selkeästi.

Selkeä sääntely tukee sujuvaa lupakäsittelyä ja vähentää riskiä siitä, että menettelyn myöhemmissä vaiheissa ilmenee merkittäviä lisäselvitystarpeita.

3. Hiljaisen hyväksynnän soveltamisalan rajaaminen

Metsähallitus pitää tärkeänä, että esityksen perusteluissa selvennetään hiljaisen hyväksynnän suhdetta Natura-arviointia koskeviin vaatimuksiin. Oikeusvarmuuden näkökulmasta olisi hyödyllistä, että sääntelystä käy mahdollisimman selkeästi ilmi, miten Natura-vaikutuksia koskevat johtopäätökset muodostetaan nopeutetuissa menettelyissä.

4. Metsähallituksen osallistuminen menettelyn varhaisessa vaiheessa

Valtion maa- ja vesialueille sijoittuvissa tai Metsähallituksen hallinnoimiin Natura 2000 -alueisiin vaikuttavissa hankkeissa olennaiset luonto-, alue- ja yhteisvaikutukset tulee tunnistaa jo hankkeen sijoittumis- ja suunnitteluvaiheessa. Edellä mainittuihin alueisiin eli valtion maa- ja vesialueisiin tai Metsähallituksen hallinnoimiin Natura 2000 -alueisiin kohdistuvissa hankkeissa Metsähallitus pitää tarkoituksenmukaisena, että alueen hallinnoijan asiantuntemus voidaan hyödyntää mahdollisimman varhaisessa suunnitteluvaiheessa.

5. Puolustusvalmiushankkeen määritelmän täsmällisyys

Ehdotettu määritelmä kattaisi laajasti myös infrastruktuurihankkeita ja muita sopimusjärjestelyihin perustuvia hankkeita, joilla voi olla merkittäviä vaikutuksia valtion alueisiin ja Natura 2000 -verkostoon.

Metsähallitus pitää hyödyllisenä, että puolustusvalmiushankkeen määritelmän soveltamista koskevia perusteluja täsmennetään erityisesti sellaisten hankkeiden osalta, jotka voivat kohdistua valtion maa- ja vesialueisiin tai Natura 2000 -verkoston kohteisiin.

Tämä parantaisi sääntelyn ennakoitavuutta ja tukisi yhdenmukaisia käytäntöjä hankkeiden tunnistamisessa ja käsittelyssä.

6. Metsähallitukseen kohdistuvat tehtävät ja resurssivaikutukset

Metsähallitus toteaa, että esityksen toimeenpano saattaa lisätä sen asiantuntijatehtäviä erityisesti Natura-arviointeihin, ennakkoneuvotteluihin sekä kohdekohtaisen luonto- ja paikkatiedon tuottamiseen liittyen.

Valtion maa- ja vesialueiden hallinnoijana Metsähallitus osallistuu usein sellaisten alueiden ympäristövaikutusten arviointiin, joilla sijaitsee merkittäviä luonnonsuojelu- ja virkistyskäyttöarvoja. Metsähallitus pitää perusteltuna, että jatkovalmistelussa arvioidaan myös uudistuksen vaikutuksia Metsähallituksen tehtäviin ja mahdollisiin resurssitarpeisiin.

Niemelä Juha
Metsähallitus

Varala Anna-Liisa
Metsähallitus